

צאלח אלעארורי, בכיר טרור של חמאס: קווים לדמותו

3 בנובמבר 2023

עיקרים

◀ ב-31 באוקטובר 2023, בשעות הבוקר, הרסו כוחות הביטחון בכפר עארורה (צפונית לראמאללה), את ביתו של צאלח אלעארורי, סגן ראש הלשכה המדינית של חמאס והאחראי על פעילות חמאס ביהודה ושומרון. במהלך הפעילות התפתחה הפרת סדר אלימה שכללה יידוי אבנים וסלעים לעבר הכוחות שהגיבו באמצעים לפיזור הפגנות. אלעארורי, לא התגורר בבית קרוב ל-15 שנים. לאחר יציאת הכוחות מהמקום הגיעו תושבים מקומיים עם דגלי חמאס ירוקים כדי להביע הזדהות ולראות מקרוב את הבית שנהרס (חשבון הטוויטר של QUDSN, 31 באוקטובר 2023).

(מימין לשמאל): בית צאלח אלעארורי. במרכז: פיצוץ בית צאלח אלעארורי. משמאל: תושבים מקומיים עם דגלי חמאס פוקדים את הריסות ביתו של צאלח אלעארורי (חשבון הטוויטר של QUDSN, 31 באוקטובר 2023)

◀ **צאלח אלעארורי נחשב למספר שניים בחמאס**, הוא משמש כסגן ראש הלשכה המדינית של חמאס ואחראי על פעילות חמאס ביהודה ושומרון. אלעארורי אחראי להתעצמותה הצבאית של חמאס, התבססותה בלבנון ולהידוק הקשרים של התנועה עם איראן. הוא ידוע בהתבטאויותיו המיליטנטיות נגד ישראל בהן קרא לא אחת להרג חיילי צה"ל ומתיישבים ביהודה ושומרון. כמו כן, הוא ידוע כמי שעודד את הסלמת פעילות הטרור ביהודה ושומרון והוא אף עמד מאחורי פיגועים רבים ביהודה ושומרון ביניהם חטיפת שלושת הנערים ביוני 2014.¹ במקביל הוא מקיים פעילות מדינית הכוללת מגעים עם המודיעין הכללי המצרי. יצוין שמאז 2018 מבוקש אלעארורי גם על ידי מחלקת המדינה של ארה"ב.

¹ להרחבה בנושא ראו פרסום מרכז המידע מ-24 באוגוסט 2014: "צאלח אלעארורי, בכיר חמאס המפעיל מתורכיה תשתיות צבאיות ביהודה ושומרון, הודה, כי חמאס היא שעומדת מאחורי חטיפתם ורציחתם של שלושת הנערים בגוש עציון".

◀ בשנים האחרונות שוהה אלעארורי דרך קבע בבירות, ברובע הדרומי (אלצ'אחיה) המשמש כמעוז חזבאללה. מעצם שהותו בבירות הוא משמר ומטפח קשרים עם חזבאללה ועם גורמים איראניים. לפני תחילת מלחמת "חרבות ברזל" הוא נפגש מספר פעמים עם חסן נצראללה, מזכ"ל חזבאללה, ולא מן הנמנע שהם דנו בפרטי מתקפת הטרור ב-7 באוקטובר.

◀ מאז תחילת המלחמה ברצועה המשיך אלעארורי להתראיין בכלי התקשורת ובעיקר ערוץ אלמנאר ואלג'זירה. בדבריו הוא מדגיש את נחישות חמאס לנהל מלחמה ממושכת נגד ישראל. הוא ציין כי הם הופתעו מתגובת צה"ל ביום המתקפה. הוא גם נוהג להדגיש את התיאום הרציף בין חמאס לחזבאללה וארגונים נוספים. בפגישה משותפת שקיים עם חסן נצראללה ב-25 באוקטובר 2023 יחד עם זיאד אלנח'אלה, מזכ"ל הג'האד האסלאמי בפלסטין, הוסכם על קיום עדכון יומי ורציף ביניהם.

מי הוא צאלח אלעארורי

צאלח אלעארורי (אלערבי אלג'דיד, 31 באוקטובר 2023)

◀ צאלח אלעארורי, נולד בשנת 1966 בכפר עארורה (צפונית ראמאללה). הוא היה ממקימי **הזרוע הצבאית של חמאס ביהודה ושומרון בשנות התשעים**. אלעארורי נעצר ע"י ישראל בשנת 1992 ונדון לחמש שנות מאסר בגין חברות בארגון טרור. מאז ריצה תקופות מאסר שונות. **הוא שוחרר ב-30 במרץ 2010** במסגרת הסכם שנחתם עימו לאחר תקופת מאסר של 18 שנים, וגורש מישראל. צאלח אלעארורי **עבר לירדן ומשם לסוריה**.

◀ לאחר הגעתו לסוריה **שב צאלח אלעארורי לעסוק בפעילות טרור**. עם הגעתו לסוריה נבחר אלעארורי כחבר הלשכה המדינית של חמאס וקיבל לידיו את "תיק האסירים" **במסגרת זו היה שותף במשא ומתן, שהוביל ל"עסקת שליט"**.

◀ עם עזיבת הנהגת חמאס את המפקדה בדמשק, לאחר פרוץ מלחמת האזרחים (2011), **הגיע אלעארורי לתורכיה וקבע את מושבו באיסטנבול, שם הקים משרד מדיני חלופי של חמאס**. במסגרת תפקידו הוא המשיך לפעול להקמה, מימון וחזיון התשתית הצבאית של חמאס ביהודה ושומרון. מאז הגיע לתורכיה צבר המשרד כוח ומעמד כנציגות חמאס בתורכיה בעיקר בשל העמדה האוהדת של נשיא תורכיה טאיפ ארדואן כלפי חמאס (כתבתו של שלומי אלדר, אלמוניטור, 1 בדצמבר 2014). **תחת הכסות של נציג חמאס בתורכיה פעל**

אלעארורי במקביל לפעילותו בתורכיה גם כראש מרחב יהודה ושומרון במפקדת חמאס בחו"ל, שעסק בפעילות חשאית שעיקרה הקמת התארגנויות טרור והפעלתן בשטחי יהודה ושומרון.

◀ ב-20 באוגוסט 2014, בדברים שנשא צאלח אלעארורי בפני באי הוועידה הרביעית של האיחוד העולמי של חכמי הדת המוסלמים, שהתקיימה בתורכיה, הוא הודה, כי **הזרוע הצבאית של חמאס היא זו שעמדה מאחורי חטיפתם ורציחתם של שלושת הנערים בגוש עציון** (12 ביוני 2014). דבריו הוקראו מתוך דף בשמו של מנהיג חמאס ח'אלד משעל. הם הוקלטו ככל הנראה ללא ידיעתו של אלעארורי, הועלו ליוטיוב וזכו לתהודה רבה. **הייתה זו הפעם הראשונה בה הודתה חמאס במעורבות בחטיפה ורצח הנערים.**

◀ לקראת חתימת הסכם הפיוס בין ישראל לתורכיה (יוני 2016) **התבקש אלעארורי לעזוב את תורכיה**. הוא עבר לקטר לתקופה קצרה אך נאלץ לעזוב אותה (סוף שנת 2016) בשל המשבר בינה לבין סעודיה ומדינות המפרץ. אלעארורי הגיע ללבנון עם כמה עשרות פעילי חמאס. הוא קיבל את חסותו של מנהיג חזבאללה חסן נצאללה והתמקם בפרבר הדרומי (השיעי) של ביירות (הצ'אחיה, מעוז חזבאללה בלבנון). בעקבות זאת **הפך אלעארורי לאיש הקשר העיקרי של חמאס עם איראן וחזבאללה** (כתבתו של יוני בן מנחם, הארץ The Marker, בינואר 2018).

◀ ב-9 באוקטובר 2017 הודיעה חמאס, כי במהלך כינוס מועצת השורא **נבחר צאלח אלעארורי לסגן יו"ר הלשכה המדינית של חמאס** (אתר תנועת חמאס, 9 באוקטובר 2017). אלעארורי החליף בתפקיד את מוסא אבו מרזוק, אשר על פי תקנון התנועה לא יכול היה להיבחר לקדנציה שנייה ברציפות. **בכך הפך אלעארורי לדמות הבכירה של חמאס הפועלת ב"חוץ".** יצוין שבמסגרת תפקידו **ממלא אלעארורי תפקיד מרכזי בשיחות עם מצרים בנושא הפיוס עם פתח וההסדרה עם ישראל** (עד לפתיחת המלחמה ב-7 באוקטובר 2023).

◀ ב-13 בנובמבר 2018 הודיעה מחלקת המדינה של ארה"ב במסיבת עיתונאים על הקצאת פרס כספי בגובה של עד 5 מיליון דולר, לכל מי שימסור מידע שיובייל לזיהויים ולאיתור מקומם של סגן ראש הלשכה המדינית של חמאס צאלח אלעארורי ושני פעילים צבאיים בכירים בחזבאללה.²

² להרחבה בנושא ראו פרסום מרכז המידע מ-27 בנובמבר 2018: "הודעת מחלקת המדינה של ארה"ב על הקצאת פרס כספי לכל מי שימסור מידע על בכיר חמאס צאלח אלעארורי".

واشنطن تدرج العاروري على قائمة (الإرهاب)

2010 أفرج عنه وتم ترحيله إلى سوريا

18 عاماً قضاها في سجون الاحتلال

1992-1991 أهم مؤسسي كتائب القسام في الضفة

1985 قائد الكتلة الإسلامية في الجامعة

بكالوريوس شريعة إسلامية جامعة الخليل

1966 ولد بقرية عارورة قضاء رام الله

2010 انتخب عضواً في المكتب السياسي لحركة حماس

لعب دوراً محورياً في إتمام صفقة وفاء الأحرار

2014 هدمت قوات الاحتلال منزله في رام الله

2017 انتخب نائباً لرئيس المكتب السياسي

صالح محمد العاروري (أبو محمد)

واشنطن أدرجت العاروري على قائمة الإرهاب

رصدت 5 ملايين دولار مقابل معلومات عنه

انفو جرافيك
الرئيسية
تصميم: علاء أبو جلاله

المصدر: تقارير إخبارية

اينفوغراف شפרסם עיתון אלרסאלה של חמאס, את קורות חייו של צאלח אלעארורי (אלרסאלה.נט, 19 בנובמבר 2018). מתחת לתמונתו נכתב: "צאלח מחמד אלעארורי (אבו מחמד). וושינגטון הכניסה את אלעארורי לרשימת הטרור והציעה חמישה מיליון דולר תמורת מידע אודותיו".

באוגוסט 2023 איים ראש ממשלת ישראל בישיבת ממשלה לחסל את בכירי חמאס ביניהם צאלח אלעארורי על רקע ההסלמה ביהודה ושומרון. בתגובה לאיומי ראש הממשלה פרסמה חמאס הודעה רשמית בה הדגישה כי איומי ראש ממשלת ישראל לחסל את סגן יו"ר הלשכה המדינית של חמאס, צאלח אלעארורי, ואת ראשי ההתנגדות, הם איומים חלולים, שלא הצליחו ולא יצליחו להחליש את "ההתנגדות" וכי צאלח אלעארורי וכל אחיו והפלסטינים העומדים איתו, "ממשיכים בנחישות ובוודאות בהתנגדות לכיבוש עד שיושבו כל הזכויות הלגיטימיות של הפלסטינים, ובראשן שחרור ירושלים ומסגד אלאקצא" (אתר חמאס, 27 באוגוסט 2023). במקביל להודעת חמאס, פורסמו ברשתות החברתיות תמונות של צאלח אלעארורי כשהוא משוחח במשרדו בטלפון לבוש במדים צבאיים ועל שולחנו רובה M-16. להערכתנו, תמונות אלו נועדו להראות לישראל כי הוא לא מפחד מאיומיה לפגוע בו.

תמונות של צאלח אלעארורי לבוש מדים, ועל שולחנו רוב M-16, שפורסמו בתגובה לאיום ראש ממשלת ישראל (שהאב, 27 באוגוסט 2023)

קשרים עם איראן וחזבאללה

◀ מעצם שהותו בבירות שמר אלעארורי וטיפח קשרים עם חזבאללה וגורמים איראניים. מספר שבועות לפני מלחמת "חרבות ברזל" הוא נפגש מספר פעמים עם מזכ"ל חזבאללה, חסן נצראללה. יתכן במהלך פגישות אלה נדון גם תכנון מתקפת הטרור ב-7 באוקטובר. כך, למשל, ב-2 בספטמבר 2023 נועדו השניים. דווח שבפגישה נסקרו ההתפתחויות המדיניות האחרונות, במיוחד ב"פלסטין", ובוצעה הערכה משותפת של המצב ביהודה ושומרון והסלמת ההתנגדות בה, ושל האיומים הישראליים האחרונים. עוד דווח כי בפגישה הודגשו **העמדה העקבית והיציבה של כל כוחות "ציר ההתנגדות" נגד ישראל וחשיבות התיאום והקשר היומיומי והקבוע בין תנועות ההתנגדות**, בפרט ב"פלסטין" ולבנון, כדי לעקוב אחר כל התפתחויות המדיניות, הביטחוניות והצבאיות ולקבל את ההחלטה המתאימה בעת הצורך (זרוע ההסברה הקרבית של חזבאללה, 2 בספטמבר 2023).

פגישת חסן נצראללה עם זיאד אלנח'אלה וצאלח אלעארורי (אתר יחסי הציבור של חזבאללה, 2 בספטמבר 2023)

◀ ב-31 באוגוסט 2023 נפגשה הנהגת חמאס בבירות בראשות צאלח אלעארורי והנהגת הג'האד האסלאמי בפלסטין בראשות זיאד אלנח'אלה עם **חסין-אמיר עבדאללהיאן, שר החוץ האיראני**. דווח שהפגישה נערכה בדלתיים סגורות. בסיום הפגישה הדגיש שר החוץ האיראני את דבקוּתה של טהראן באסטרטגיית התמיכה בפלסטינים, בהתנגדות שלהם ובשחרור האדמה. הוא הזכיר את הכרזת מנהיג איראן, עלי ח'אמנאהאי, על הצורך לתמוך ביהודה ושומרון, והבטיח לשתי הנהגות כי איראן לא תיסוג מבחירותיה בתחום הפלסטיני ותמשיך

לתמוך בכוח בהתנגדות. הבכירים הפלסטינים הדגישו מצידם את דבקתם ב"התנגדות" כאופציה אסטרטגית עבור הפלסטינים, דבר העומד בראש סדר העדיפויות בשלב זה (אתר ערוץ אלמיאדין, 31 באוגוסט 2023).

פגישת שר החוץ האיראני בבירות עם הנהגות חמאס והג'האד האסלאמי. אלעארורי יושב בצד ימין של התמונה (חשבון הטוויטר של חאזם כלאס, שהינו מנהל המשרד בטהראן של AlarabyTV, 31 באוגוסט 2023)

◆ גם ב-25 באוקטובר 2023, בעיצומה של המערכה, נפגשו אלעארורי ומזכ"ל הג'האד האסלאמי, זיאד אלנח'אלה, עם חסן נצראללה. דווח שבפגישה נסקרו האירועים האחרונים ברצועת עזה ובגבול לבנון. בוצעה הערכה של העמדות שננקטות בעולם ובאזור. השלושה גם דנו במה שנדרש מגרמי "ציר ההתנגדות" לעשות בשלב זה כדי להשיג ניצחון אמיתי להתנגדות "בעזה ובפלסטין". סוכם להמשיך בתיאום ובמעקב מתמיד אחר ההתפתחויות על בסיס יומי קבוע (חשבון הטוויטר של כתב ערוץ אלמנאר עלי שעיב, 25 באוקטובר 2023).

פגישת אלעארורי ואלנח'אלה עם חסן נצראללה (חשבון הטוויטר של כתב ערוץ אלמנאר עלי שעיב, 25 באוקטובר 2023)

◀ יצוין שב-7 באוקטובר 2023 שהתה הנהגת חמאס ב"חוץ" יחד, ככל הנראה בקטר, וקיבלה עדכונים ודיווחים שוטפים אודות מהלכי התקיפה שביצעה חמאס ביישובי עוטף עזה. לכלי התקשורת שוחררה תמונה בה הם נראים מתפללים תפילת הודייה (ערוץ הטלגרם של חמאס, 7 באוקטובר 2023).

הנהגת חמאס, ובראשה הניה ואלעארורי, חוגגת את תוצאות המתקפה בתפילת תודה לאללה
(ערוץ הטלגרם של חמאס, 7 באוקטובר 2023)

התבטאויות ופעילות של צאלח אלעארורי במהלך מלחמת "חרבות ברזל"

◀ מאז תחילת המלחמה מרבה אלעארורי להתראיין ולהתבטא בכלי התקשורת. מהתבטאויותיו ניתן להבין כי הוא מעורב מאד במהלכים, כולל נושא החטופים. וחזר וקרא לפלסטינים ביהודה ושומרון להצטרף למערכה. להלן עיקרי התבטאויותיו ופעילותו מאז תחילת המלחמה:

◆ **בראיון טלפוני ב-7 באוקטובר לערוץ אלג'זירה**, דיווח כי בידיהם יש חטופים ישראלים רבים, וביניהם קצינים בכירים. הוא גם ציין שמספר החטופים עשוי לגדול ככל שהמערכה תימשך, והדגיש כי חירותם של האסירים הפלסטינים קרובה מאוד, וכי על ישראל להבין שיש קווים אדומים שאסור לחצות. לדבריו, מבצע "מבול אלאקצא" הוא תגובה להתקפות הישראליות נגד מסגד אלאקצא, וכי "ההתנגדות" הקדימה את ישראל במבצע, שכן היה בידיה מידע המעיד על כוונת ישראל לפתוח במלחמה נגד עזה ויהודה ושומרון לאחר החגים היהודיים. הוא הדגיש כי הם מוכנים לשלם את המחיר של המערכה כדי לזכות בחופש ולהגן על המקומות הקדושים. אלעארורי הדגיש כי יש להם תוכנית לכל שלב במערכה ואם ישראל רוצה לעצור, הרי שיש להם דרישות, ואם ישראל רוצה להמשיך ולהסלים, הם יודעים כיצד לפעול בכל השלבים הצפויים (אתר ערוץ אלג'זירה, 7 באוקטובר 2023; ערוץ הטלגרם של חמאס, 7 באוקטובר 2023).

◆ לדבריו, התרחיש של כניסת צה"ל לעזה יהיה התרחיש הטוב ביותר עבור "ההתנגדות" כדי להכריע את המערכה. הוא הזהיר שמראות ההסתערות על מחנות הצבא והישובים יהיו כאין וכאפס לעומת מה שיכול לקרות לחיילי צה"ל אם ייכנסו לעזה. **אלעארורי גם קרא ללוחמי "ההתנגדות" ביהודה ושומרון להשתתף במערכה ולתקוף את המתנחלים, והדגיש שאסור שישראל תהיה בטוחה שלא יתעמתו איתה בכל מקום. הוא ציין כי הוא בטוח שתהיה הסלמה בהתנגדות ביהודה ושומרון נגד המתנחלים והצבא.** הוא גם הדגיש שישראל צודקת בחשש שלה מהחזית הלבנונית, כי היא כובשת חלק משטחה, וחזית זו עשויה להיות פעילה נגדה (אתר ערוץ אלג'זירה, 7 באוקטובר 2023; ערוץ הטלגרם של חמאס, 7 באוקטובר 2023).

◆ **בראיון טלפוני ב-12 באוקטובר 2023 לרשת אלג'זירה** טען כי המבצע של הזרוע הצבאית של חמאס היה מאורגן וההנחיות במסגרתו היו לתקוף את אוגדת עזה האחראית ל"פשעים נגד הפלסטינים". הוא ציין שפעילי הזרוע הצבאית הופתעו מכך שצה"ל קרס תוך פחות משלוש שעות, מהר יותר משציפו. אלעארורי לעג לצה"ל ואמר כי הצבא הישראלי אפילו לא התערב כדי להגן על האזרחים בישובים "ההתנחלויות". לדבריו, 1,200 פעילי הזרוע הצבאית של חמאס נכנסו לישובים והשתלטו על אוגדת עזה תוך זמן קצר. בהתייחסו לתקיפות ישראל ברצועה, טען כי "הכיבוש לא פוגע בתשתיות הצבאיות של ההתנגדות, אלא באזורים אזרחיים ובשכונות מגורים". הוא הדגיש פעם נוספת כי השיח בנוגע לחטופים ייערך רק לאחר סיום הלחימה (אלג'זירה, 12 באוקטובר 2023).

◆ **בראיון ב-25 באוקטובר 2023 לערוץ אלמנאר** אמר כי **הם נפגשים באופן רציף ומקיימים קשר רציף ותיאום עמוק ויסודי עם כל כוחות "ההתנגדות" ועם האחים בחזבאללה וחסן נצראללה בראשם, וכח האחים בחזבאללה מעורבים במערכה בכל הרמות, הצבאית והמדינית, והם מהווים חלק בלתי נפרד מהמערכה.** הוא ציין כי זאת המערכה של חזבאללה ושל כל האומה הערבית והאסלאמית, כפי שהיא המערכה של חמאס. הוא הוסיף כי לא כל הפגישות עם חזבאללה מתקיימות בפומבי וכי מתקיימות פגישות בכל הרמות. הם נפגשו עם חסן נצראללה ביום הראשון של המלחמה.

◆ בהתייחסו לכניסה הקרקעית (טרם בוצעה) אמר כי "ההתנגדות" מתכוננת תמיד לתרחישים הגרועים ביותר, ובין היתר למתקפה הקרקעית, וגם אם לישראל יש עליונות אווירית, הרי שהיא יודעת שאם היא תבצע כניסה קרקעית, ירשם דף חדש ומפואר ל"התנגדות" והפלסטינים. לוחמי ההתנגדות מוכנים כדי שזה יהיה הדף האחרון במערכה הזו, שבו תהיה לישראל תבוסה חסרת תקדים בתולדות הסכסוך. עוד ציין שרצון הפלסטינים להתנגד ביהודה ושומרון יבוא לידי ביטוי, והם יבואו חשבון עם ישראל. הוא קרא ל"התנגדות" ביהודה ושומרון להסלים את פעילותה בכל האמצעים. בנוגע לסוגיית החטופים אמר אלעארורי כי הזרים העצורים אצלם הם אורחים, אבל השבויים הישראליים יוחלפו תמורת האסירים הפלסטינים (אתר ערוץ אלמנאר, 25 באוקטובר 2023).

◆ אלעארורי קרא לעם התימני להמשיך לפעול לאור ההסלמה וציין שתקיפת בסיסים אמריקניים בעראק ובסוריה היא חלק מהמערכה, שכן ארה"ב שותפה לפשעים שמבצע האויב. גם איראן ניצבת לצד פלסטין באומר ובמעש (אתר ערוץ אלמנאר, 25 באוקטובר 2023).